

Τὸ Βῆμα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ἜΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.

ΠΑΝΤΩΝ ΠΑΤΡΙΣ ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΝ

Ἰδιοκτῆτης
Ρ. ΓΑΒΑΛΑΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΟΙ ΦΙΛΟΠΟΛΕΜΟΙ

Δὲν ἔλειψαν οὐδὲ κατὰ τὰς κρισίμους περιστάσεις, ἅς σήμερον διανύμεν, οἱ ἐνθουσιώδεις πατριῶται, οἱ ἔχοντες τὸ θάρρος νὰ ἐξωθῶσι τὸν λαὸν εἰς ἐνεργείας ἱκανὰς νὰ θέσωσιν ἐν ἀμφιβόλῳ καὶ τὴν ὑπόστασίν μας ὡς πολιτείας καὶ τὰς τύχας μας ὡς φυλῆς, καθ' ἑκάστην δ' ἀναγιγνώσκουμεν εἰς διαφόρους ἐφημερίδας οὐ μόνον ἄρθρα φλογερὰ ὑπὲρ τῆς ἐνεργοῦ δράσεως τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ παρακελεύσεις ἀπευθυνομένας ἡμῖν ἀπὸ Ἑλληνικὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ παροικίας, ὡς τῆς ἐν Μόσχᾳ καὶ τῆς ἐν Μάντσερτερ καὶ ἐξωθούσας ἡμᾶς ν' ἀνασπᾶσωμεν τὸ ξίφος ἐκ τῆς θήκης καὶ νὰ ταχθῶμεν παρὰ τὸ πλευρὸν ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἐξήτησαν τὴν σύμπραξίν μας, παρὰ τὸ πλευρὸν ἐκείνων οἵτινες διαρρηθῆν ἀπέκρουσαν τὴν σκέψιν — καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν θὰ ἐπεβάλλετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν πραγμάτων ἢ σύμπραξις μας — νὰ συμμετάσχωμεν εἰς τὰ ὠφελήματα τὰ ὁποῖα θὰ ἦσαν ἢ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τοὺς κοινοὺς ἀγῶνας.

Φρονοῦσιν ἄραγε οἱ φιλοπόλεμοι οὔτοι, ὅτι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀπέκρουσαν τὴν ιδέαν τῆς ἐκ τῆς οὐδετερότητος ἐξόδου μας ἔχουσι ὀλιγώτερον ἀπὸ αὐτοὺς πατριωτισμὸν ἢ ὅτι ἢ ἀντίληψίς των ὡς πρὸς τὴν στάθμισιν τῶν περιστάσεων εἶναι μικροτέρα ἀπὸ τὴν τῶν ἀνευθύνως ἐκλαρυγγιζομένων μὲ φιλοπολέμους ὀγκηθμούς ;

Διατὶ δὲν παραδειγματίζονται ἀπὸ τὴν σῶφρονα τοῦ ἔθνους ὀλοκλήρου περισκεψιν καὶ, πειθαρχοῦντες, νὰ ἀκολογηθῶσι τοὺς ἀρμολογίους ν' ἀποφασίσωσι τὴν εἰρήνην ἢ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ θέλουσι νὰ ἐπιβάλωσι τὴν ἰδίαν ἀνεύθυνον γνώμην διὰ τῆς ἀποπλανήσεως τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν μὲ ψευδεῖς καὶ φανταστικὰς ἐλπίδας, οὐδαμοῦ στηριζομένας ;

Ἐννοοῦμεν τὴν ὑποστηρίξειν τῶν ιδεῶν τοῦ ὑπερόχου πολιτικοῦ, ὅστις εἰσηγήσατο τὴν ἐκ τῆς οὐδετερότητος ἐξόδον τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅστις, ὑπερμαχῶν τῶν ιδεῶν του, κατέδηκε τὴν ἀρχὴν εἰς χεῖρας ἐκείνου ὅστις ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος ἐτάχθη ρυθμιστῆς τῶν πολιτικῶν ἐν γένει ἐνεργειῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς νομοταγοῦς ἐνεργείας ἐκείνου μέχρι τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἀνευθύνων φιλοπολέμων ὑπάρχει χάσμα ὀλόκληρον.

Ἐκεῖνος εἶπεν, ἀφοῦ δὲν γίνονται ἀσπασταὶ αἱ ιδέαι μου ἐγὼ ἀποσύρομαι τῆς ἀρχῆς, ἵνα κληθῶσιν ἄλλοι ὅπως ἐφαρμόσωσι τὴν ἀντίθετον πρὸς τὰς ἐμὰς βλέψεις πολιτικὴν, ἥτις, ἐνδεχόμενον νὰ πλανῶμαι ἐγὼ, καὶ νὰ εἶναι ἢ συμφορωτέρα διὰ τὰ ἔθνη συμφέροντα, οἱ κῆριοι φιλοπόλεμοι ὅμως δὲν ἀντιλαμβάνονται οὕτως τῶν πραγμάτων καὶ ἐννοοῦν νὰ ἐκβιάσωσι τὴν ἔθνη ἐνέργειαν καὶ νὰ παρασύρωσι καὶ λαὸν καὶ Στέμμα εἰς ἐναντίαν πρὸς τὰς διαθέσεις τῶν ἐνεργειῶν, τιθέμενοι τὴν ἰδίαν βούλησιν ὑπὲρ τῆς γνώμης πάντων, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ δύνανται νὰ δικαιολογήσωσιν ἐπαρκῶς τὰς τοιαύτας παροτρύνσεις των ;

Ἐδῶ ὀλόκληρον ἐπιτελεῖον καὶ ἐπιτελεῖον τῆς περιωπῆς τοῦ ἐπιτελείου μας, γνωματεύει περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἀναλήψεως ἀγῶνος εἰς δὴ θ' ἀπεδύετο ἢ Ἑλλάς, ἅμα τῇ ἐκ τῆς οὐδετερότητος ἐξόδῳ τῆς, ταῦτα ὅμως πρὸς οὐδὲν χρησιμεύουσι διὰ τοὺς κυρίους φιλοπολέμους. Αὐτῶν ὁ ὑπέρθερος πατριωτισμὸς θέλει πολέμους, αἵματα, μάχας πρὸς μεγάλους σκοποὺς, πρὸς ὑπέρφρονα ὄνειρα ἀδιάφορον ἂν ἐνδεχόμενον μεγάλοι σκοποὶ καὶ ὑψηλὰ ὄνειρα νὰ καταλήξωσιν εἰς φοβερὰν καὶ ἀπροσδόκητον καταστροφὴν, ἀδιάφορον ἂν ἔχωμεν δεδομένον, ὅτι ἐν τῇ συνειδήσει μιᾶς τῶν δυνάμεων ἐκείνων παρ' ὧν τὸ πλευρὸν θέλομεν νὰ ταχθῶμεν τὰ Ἑλληνικὰ ιδεώδη, τὰ Ἑλληνικὰ ὄνειρα ἔχουσι καταδικασθῆν πρὸ καιροῦ ἀμετακλήτως, διότι ἐκεῖ ὅπου φθάνουσι τὰ ἰδικὰ μας ὄνειρα στρέφονται καὶ τὰ ἰδικὰ τῆς πρὸ πολλοῦ.

Ἡ Ρωσσία πρὸ καιροῦ τὴν Κωνσταντινούπολιν θεωρεῖ ἀνήκουσαν εἰς αὐτὴν καὶ ἐννοεῖ νὰ τὴν διεκδικήσῃ ἐναντίον πάντων καὶ ἀντὶ πάσης θυσίας, ἢ δὲ Ἱταλία ἤρξατο διαμφισβητοῦσα ἡμῖν καὶ τὰ ἐπὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας δικαιώματα διὰ τὰ ὁποῖα ἐπιστεύετο ὅτι δὲν θὰ ὑπῆρχον ἀντιρρήσεις.

Ἀπέναντι συνεπῶς τοιοῦτων ἐνδεχομένων κατὰ τί ἠδύνατο νὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἢ ἐκ τῆς οὐδετερότητος ἐξόδου ;

ΕἶΝΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Μετὰ πλείστης ὄσης εὐχαριστήσεώς μας δημοσιεύομεν εἰς τὸ «Βῆμα», κατὰ καλλίστην μετάφρασιν τοῦ συμπληροῦντος ἐν Μονάχῳ τὰς νομικὰς σπουδὰς τοῦ συμπολίτου μας κ. Κύρου Κ. Σκαμπαβία, τὸν

περὶ οὐδετερότητος τοῦ Βελγίου περισπούδαστον λόγον, ὃν ἐξεφώνησε τῇ ἐννάτῃ Φεβρουαρίου 1915 ἐν τῇ μεγίστῃ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μονάχου ὁ περίπτωτος Γερμανὸς καθηγητῆς Reinhard von Frank, τοσοῦτον δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον ἴσως δι' ἡμῶν πρώτων ἔρχεται εἰς τὴν δημοσιότητα λόγος τοσοῦτου κύρους καὶ ἐπιβολῆς.

Ἡ ΒΕΛΓΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΣ

Α΄.

Γένεσις σημασία καὶ διάλυσις αὐτῆς

Ἡ οὐδετερότης τοῦ Βελγίου, περὶ ἧς τόσος λόγος κατὰ τὰς ἐπαχθεῖς ταύτας τῆς τύχης στροφῆς καὶ διὰ τὴν παραβίασιν τῆς ὁποίας πολλὰ ἔθνη ἐκτοξεύονται βαρεῖαι κατὰ τῆς Γερμανίας μομφαί, χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς τρίτης δεκαετηρίδος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἄλλὰ τὸ πρόβλημα οὐ ἢ λύσις δι' αὐτῆς ἐσκοπεῖτο εἶναι πολλῶν ἀρχαιότερον.

Τὸ πρόβλημα τοῦτο τὰς μὲν ρίζας ἔχει εἰς τὴν οικονομικὴν καὶ στρατηγικὴν σημασίαν τοῦ Βελγίου, κορυφουται ὅμως εἰς τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ποῖα τις ἔδει νὰ ἦ ἡ θέσις τῆς χώρας ταύτης ἐν τῇ Ἑυρωπαϊκῇ πολιτικῇ ἐν τε εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ.

Ἡδὴ ἀπὸ τοῦ μεσαιῶνος ἐγείρονται διαμάχαι διὰ τὴν κατοχὴν τοῦ Βελγίου, Γαλλία δὲ Ἀγγλία, Νέα Βουργουνδία καὶ τέλος ἡ μοναρχία τῶν Ἀψβούργων μετείχον τῶν ἀγῶνων. Περὶ τὰς ἀρχὰς τῶν νεωτέρων χρόνων τὸ σύνολον τῶν λεγομένων Κάτω-Χωρῶν ὑπῆρχθη ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἀψβούργων, ὅτε δὲ Κάρολος ὁ Ε΄ διένειμε τὴν ἐπικράτειάν του παρεχώρησε τὰς Κάτω-Χώρας μετὰ καὶ τῆς Ἰσπανίας εἰς τὸν υἱόν του Φίλιππον τὸν Β΄. Ἐνεσθὲν λαμβάνουν τὰς ἱστορικὰ γεγονότα νέαν φάσιν.

Ἡμεῖς οἱ Γερμανοὶ γνωρίζομεν Φίλιππον τὸν Β΄ ἐκ τοῦ δράματος Δὸν Κάρολος. Γνωρίζομεν ὅτι ὁ Σχίλλερ ἔγραψεν, ὡς ἱστορικός, ἔργον περὶ τῆς ἀποστασίας τῶν Ἡνωμένων Κάτω-Χωρῶν, ἀναφέρεται δ' ἡ περίοδος αὕτη τοῦ δεινοῦ τούτου πολέμου ὑπὸ τοῦ Γκαίτε εἰς τὸ δράμα αὐτοῦ Egmont, συγχρονίζουσα ὅμως ἐξικνεῖται μέχρις ἡμῶν ἢ ἀπὸ τῆς ἐκείνου τοῦ ἰσχυροῦ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν αἰσθήματος τῶν Κάτω-Χωρῶν, ἐκ τῆς μεγαλειώδους μουσικῆς συμφωνίας, ἣν πρὸς τοῦτο ἔγραψεν ὁ Βετχόφεν.

Τὸ Ἰσπανικὸν ζυγὸν ὅμως ἀπετίναξαν τὸ πρῶτον μόνον αἱ βόρειοι ἐπαρχίαι, ὧν τὸ νῦν ἔθνηκον ὄνομα Ὀλλανδία ὀφείλεται εἰς μίαν τῶν μεταξὺ των πρωτεύουσῶν ἐπαρχιῶν.

Ἐν ἔτει 1575 ἡ σύνοδος τῆς Δορδρέχτης, ἡ δημιουργὸς τῆς ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ πίστει ἐνότῆτος, ἐδημιούργησε τὴν μεταξὺ βορείων καὶ νοτίων ἐπαρχιῶν θρησκευτικὴν ἀντίθεσιν — καθ' ὅσον αἱ νότιοι ἐνέμενον εἰς τὸν καθολικισμὸν — ἥτις ἐν ἔτει 1579, κατὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Οὐτρέχτης μετετρέπη καὶ εἰς πολιτικὴν, διότι αἱ βόρειοι ἐκήρυξαν ἐν ἔτει 1589 τὴν ἀπὸ τῆς Ἰσπανικῆς κυριαρχίας ἀνεξαρτησίαν των, ἐνῷ αἰνότιοι ὑπέμειναν τὴν Ἰσπανικὴν ἐπικυριαρχίαν.

Ἡ χωρικὴ ἔκτασις τῶν νοτίων τούτων ἐπαρ-

